bir bilim dalı olarak

eğitim politikası

ayhan ural

PEGEM AKADEMİ

Ayhan URAL

Bir Bilim Dalı Olarak
EĞİTİM POLİTİKASI

ISBN 978-625-7582-60-5
DOI 10.14527/9786257582605

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Eylül 2021, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi
Çetinemeç Bulvarı 1314.Cadde No:37A-B
0312 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 33365

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

sevgili anneme ve babama

YAZAR HAKKINDA

Ayhan Ural, 1964 yılında Trabzon'da doğdu. İlkokulu, 1975 yılında Trabzon Yomra Tepeköy Köyü İlkokulunda; ortaokulu, 1978 yılında Trabzon Yomra Özdil Köyü Ortaokulunda; liseyi, 1983 yılında Trabzon Lisesinde tamamlamıştır.

1989 yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Eğitimi Bölümü İş Yönetimi ve Ticaret Eğitimi Anabilim Dalından mezun olmuştur. 1993 yılında Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Teknoloji Eğitimi Anabilim Dalı İş Yönetimi ve Ticaret Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisansını, 1997 yılında ise Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Plânlaması ve Ekonomisi Bilim Dalında doktora eğitimini tamamlamıştır.

1990-1992 yılları arasında Gazi Üniversitesi Bolu Meslek Yüksek Okulunda öğretim görevlisi olarak, 1992-1998 yılları arasında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu Meslek Yüksek Okulunda öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. 1998-2002 yılları arasında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulunda, 2002- 2007 yılları arasında ise aynı üniversitenin Eğitim Fakültesinde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. 2007-2013 yılları arasında Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde çalışmıştır. 2013 yılından bu yana, Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Yönetimi Anabilim Dalında çalışmalarına devam etmektedir.

2009-2018 yılları arasında konuk öğretim üyesi olarak eş zamanlı Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü; Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde lisans ve lisansüstü dersleri vermiştir. Çalıştığı birimlerde yüksek lisans ve doktora tez danışmanlıkları yapmış ve yapmaktadır. Ayrıca, çeşitli kamu kuruluşunun hizmetiçi eğitim çalışmasında eğitimci olarak ders, kurs ve seminerler vermiştir. Yö-

netsel görev olarak ise yüksekokul müdürlüğü, meslek yüksekokulu müdür vekilliği, bölüm başkan yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

Alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde yayımlanmış makale, kitap, kitap bölümü, ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli bilimsel toplantıda sunulmuş bildirileri bulunmaktadır. Eğitim yönetimi, eğitim politikası, eleştirel pedagoji, öğretmen eğitimi alanlarıyla ilgili ulusal ve uluslararası düzeydeki çeşitli akademik dergilerde editörlük, yayın kurulu üyeliği ve hakemlik yapmakta, lisans ve lisansüstü düzeyde dersler vermekte, araştırma ve yayın faaliyetlerini sürdürmektedir. On yılı aşkın bir zamandır doktora düzeyinde, Eğitim Politikası ve Uygulamaları ve yüksek lisans düzeyinde de Eğitim Politikası derslerini vermektedir.

Eserlerinden bazıları şunlardır; Öğretmenlik Paradoksu - Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi - Hafif Ağır Denenceler - Ben Bir Okul Uydurdum - Öğretmenlik Eğitimine İlişkin Bir Model Önerisi - Türkiye Cumhuriyetinde Eğitim Hareketleri - Yetişkinliğin Arka Bahçesinden Çocukluklar - The Dershane Business in Turkey - Eleştirel Eğitim Seçkisi - Tutkulu Bir Mücadele Öğretmenlik - Being a Teacher in Turkey: Formation, Shift, Disintegration, and Resistance - Çocukluğa Uzanan Görünen El - Örgütsel Çatışmanın Yönetimi.

ORCID No: 0000-0002-2548-3745

YAZARIN SUNUŞU

Bu kitap, eğitim politikasını bağımsız bir bilim dalı olarak ele alan yayınların görece yetersizliği ve ilgili çalışmalara duyulan gereksinimlerden hareket ile yazılmıştır. Dolayısıyla bu çalışma, bir bilim dalı olarak eğitim politikasına kısa bir giriş niteliği taşımaktadır.

Kitap, eğitim politikası biliminin kimliği, eğitim politikası biliminin konusu ve eğitim politikası biliminin yöntemi bölümlerinden oluşmaktadır. Kitap için tercih edilen bu bölümlendirme, alandaki birikim ve tartışmaların eğitim politikası biliminin kuruluş -başlangıç- sürecini desteklemek amacını taşımaktadır. Kitap, öncelikle eğitim politikası alanı ile ilgili olan her düzeydeki öğrenci ve akademisyenler ile eğitim politikasıyla ilgili bürokrat ve politikacılar ve eşitlikçi bir eğitim mücadelesi veren herkes için yararlı olma hedefini taşımaktadır.

Bu kitap, uzun yıllar süren merak, ilgi, sorgulama, araştırma, düşünme, eleştirme, okuma, dinleme, anlama, yazma, konuşma ve eyleme etkinlikleri sonucu oluşmuştur. Bu süreçte katkısı olan herkese teşekkür ediyorum. Özellikle, çalışmanın kurgusundan yazımına kadar geçen süreçte eleştiri ve önerilerinden yararlandığım Murat Kaymak'a özel teşekkürü borç bilirim. Kitaba sunuş yazan Fatma Mızıkacı, Murat Kaymak, Ahmet Yıldız ve Tahir Yılmaz'a ayrıca teşekkür ediyorum. Metni okuyarak ve/veya konuyu tartışarak katkı sunan, başta Adnan Gümüş, Ahmet Duman, Atila Özdemir, Ayhan Aydın, Aysun Öztürk, Ayşe Canan Çetinkanat, Birgül Ulutaş, Canani Kaygusuz, Erdal Küçüker, Esergül Balcı, Fatih Şahin, Fatma Dilek Gözütok, Fatma Tuğçe Arıkan, Fahriye Hayırsever, Ferhat Erol, Feyzi Uluğ, Handan Kocabatmaz, Hasan Hüseyin Aksoy, İbrahim Kılıç, Kasım Karakütük, Kemal İnal, Mediha Sarı, Mehmet Durdu Karslı, Meral Uysal, Naciye Aksoy, Nejla Kurul, Nazife Fevziye Sayılan-Kocayiğit, Niyazi Altunya, Nurcan Korkmaz, Osman Basit, Pınar Ayyıldız, Sinem Canpolat, Ünal Özmen, Yasemin Tezgiden-Cakcak, Zafer Kiraz ve Zeynep Alica olmak üzere herkese çok teşekkür ederim.

Kitapta bana ait olan eksiklik ve yetersizliklerin giderilmesi için eleştiri ve önerilerinizi urala@gazi.edu.tr e-posta adresime yazmanızdan mutluluk duyarım. Kitabın sizlere ulaşmasını sağlayan yayıncı kuruluş ve emekçilerine de ayrıca teşekkür ederim. Dayanışmayla.

Ayhan URAL
ORCID No: 0000-0002-2548-3745

Ankara, Eylül 2021

FATMA MIZIKACI'NIN SUNUŞU

Değerli meslektaşım Dr. Ayhan Ural eğitim politikası alanındaki derin birikimine dayanan bu kapsamlı kitaba sunuş yazıp yazamayacağımı sorduğunda memnuniyetle kabul ederken büyük bir sorumluluk aldığımı da biliyordum. O anda zihnimde Freire'nin "eğitim politiktir" sözü belirmişti bile. Freire'nin bu saptaması basit bir gerçekliğin güçlü bir ifadesi olarak kabul edilirken iktidarların yarattığı ve ana akım eğitim çevrelerinin sahip çıktığı "eğitim ve politika ayrıdır", "okulda politika olmaz" gibi söylemleri çürütmüştür. Bu bağlamda Freire gibi onun "öğrencileri" Macedo, Giroux, McLaren ve Shor da görüşlerinde eğitimin politikliğini bilimsel bir tavırla sergilerler. Eleştirel kuram bir bilim olarak eğitim politikasının postpozitivist yönünü temsil eder. Buradan hareket ederek kitabı okuduğumda eğitim politiktir tartışmasının çok daha ötesinde bilim olarak eğitim politikası tartışmasıyla karşılaştım. Kitabın bu geniş çerçevesinde eğitim politikasının bilimsel temelinin oluşumunda eğitimin politikliği anlamlı bir yere oturmuştu.

Kitap eğitim politikasını, akademik bir disiplin olan eğitim bilimleri içinde değerlendirmektedir. Eğitim politikası, tarihsel süreçte sadece kavramsal ve kuramsal bilgi birikimi ile değil metodolojik bakış açısıyla da bilimsel değere sahiptir. Bu bilimsel değer, özellikle Türkiye gibi popülist gericiliğin meşrulaştığı, laikliğin ve aydınlanmanın bir takım çıkar grupları, tarikatlar ve cemaatler tarafından geçersiz kılınmaya çalışıldığı bir ortamda bilimsel bilginin, bilimsel bakış açısının ve rasyonalizmin önemini vurgulaması açısından kritiktir. Kitap, akıl dışı olanla akla dayalı olan, geniş yanılgılar ile geniş bilimsel şüphecilik, gericilik popülizmi ile cumhuriyet aydınlanması ve özgürleştiren eğitim ile uyuşturan eğitim arasından hangisinin insanı ve toplumu üstün kılacağını bir kez daha gözler önüne seriyor. Bunu yaparken eğitim politikasının bir disiplin olarak bu tartışmaları ele alış biçimini ortaya koyuyor.

Genelde sosyal bilimlerin özelde eğitim bilimlerinin etik ve politik sorunları eğitim politikası alanında fazlasıyla etkisini göstermektedir. Dolayısıyla bu sorunların bilimsel rasyonellik ve bilimsel araştırmalarda objektiflik ilkeleri ile aşılması gerekliliği sürekli vurgulanması gereken bir olgudur. Bunu aşmanın diğer bir yolu eğitim politikasının disiplinlerarası bir bilim alanı olarak kabul edilmesidir. Böylece tek bir kuram ve yaklaşıma dayalı olarak değil hem disiplin içi hem diğer disiplinlerin kuramlarına dayalı olarak değerlendirilmesi gerekliliğidir. Disiplinlerarası anlayış Lakatos'un deyimiyle bizi sahte-bilimden uzaklaştıran çoklu bakış açıları yaratır. Çünkü bilimsel tavır en gözde kuramlara bile bir miktar şüpheyle bakmayı gerektirir.

Ural'ın kitap boyunca ele aldığı eğitim ve politika kavramları arasındaki bağ bilimsellik tabanına oturtulmuştur. Bu kavramları anlamak için oluşturulan birikim, eğitim politikasının bilimsel boyutu Marcuse'un deyimiyle "eleştirel yargıevi" olarak görülmelidir. Bu bağlamda eğitim politikasının neden bir bilim dalı olarak tanımlanması gerektiği üç temele dayandırılır. Birincisi işleyişi tanımlayan kavramsal betimlemelerin varlığı, ikincisi kural ve ilkeler dizinin varlığı ve son olarak da yargıları belirleyen eleştirel teorinin kullanılmasıdır. Eğitim politikasını bilimsel bir çalışma alanı olarak yapılandıran ilkelerin temelinde pozitivist ve post-pozitivist eğitim yaklaşımlarını aynı düzlemde bütünleştiren eleştirel kuram ve eleştirel pedagojinin de katkısı tartışılmaz bir olgudur.

Diğer yandan, eğitimin uygulama boyutu eğitim bakanlığı ve ilgili eğitim kurumlarında, bilimsel araştırmaları üniversitelerde yürütülürken araştırmacılar araştırma sonuçlarının, disipline ait kavram ve kuramların tartışılacağı ve uygulamaya aktarılacağı işbirliklerinden yoksundur. Hiçbir eğitim uygulaması bilimsel bilgiden uzak olamaz, akıl dışı temellere dayandırılamaz. Bilim ve bilimin sunduğu bilgi ve anlayış sadece üniversitelerle ve akademik ortamlarla sınırlı olmamalıdır. Herhangi bir ideolojiye bir kurama

bir inanca kör bir şekilde bağlanarak tartışmasız kararlar vermek bir değer değil bir suçtur. Bilimsel tartışma demokratik kültür gerektirdiğinden bu kitabın kapsamı eğitim politikasını bir bilim olarak savunmaktan öte demokratik anlayışın ve demokrasi kültürünün önemini de ortaya koymaktadır. Eğitim politikası alanındaki bilimsel araştırmalar ve bilgi üretimi köklü bir deneyime ve birikime sahiptir ancak Türkiye'nin (ve dünyanın) içinden geçmekte olduğu bu dönemde bilimin, bilimsel tartışmanın ve bilimsel tavrın değerinin vurgulanmasına daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Kitabın arka planında, Dr. Ural'ın üniversitedeki eğitim ve araştırma deneyimi ve birikimi bulunurken tartışmalar; devlet okulları, okul yönetimi, eğitim politikaları, neoliberal dönüşümler, demokrasi ve eğitim programları gibi kritik meseleler, siyaset ve eğitimin kesiştiği alanda ele alınmaktadır. Eğitim bilimleri alanında önemli bir yeri dolduracağı şimdiden kesin olan bu kitap için değerli meslektaşım Ayhan Ural'a teşekkür ederim.

Prof. Dr. Fatma MIZIKACI
ORCID No: 0000-0003-2780-2495

Ankara, Eylül 2021

MURAT KAYMAK'IN SUNUŞU

"Eğitim politikası", gerek eğitim araştırmalarında gerekse eğitimle ilgili konuşmalarda, metinlerde sıkça geçen bir kavram olmasına rağmen -belki de bu kullanım biçimlerinden kaynaklı olarak- belirsiz bir kavram özelliği gösterir. Özellikle bu durum kavramın kapsamının belirlenmesinde karşımıza çıkar.

Eğitim politikasını yaygın olarak kullanılan şekliyle "bir eğitim kurumunun veya bir toplumun, öngörülen eğitim amaçlarına ulaşabilmek amacıyla alacağı kararlarına temel teşkil edecek hükümleri kapsayan genel plan" biçiminde tanımladığımızda, eğitim politikası, bir tür ilkeler, yönelimler, kabullerden oluşan bir metne indirgenmiş olur. Oysa hem eğitim, hem de politika, toplumsal yapının ayrılmaz parçasıdır. Bu tanım, toplumun bütünsel işleyişini kapsamadığı gibi kararların, ilkelerin, eğilimlerin, kabullerin nasıl oluştuğuna dair bir gönderme de içermez. Bu, eğitim politikası kavramının kullanımında -toplumun yapısına ve politikanın oluşma sürecine gönderme yapmaması nedeniyle- saptayabildiğimiz ilk belirsizliktir.

İkinci belirsizlik, kavramın tekil ya da çoğul kullanımından kaynaklanmaktadır. Nerede "eğitim politikası", nerede "eğitim politikaları" biçiminde kullanıyoruz? "Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi" ifadesinde çoğul olarak, "Eğitim Politikası Araştırma Merkezi" ifadesini kullandığımızda aralarında ne gibi fark vardır? Eğitim politikasını, çoğul olarak kullanmak, kendi içinde bütünlüğü olan, bir biriyle ilgili belli bir politikanın olmadığı anlamına gelir. Bir eğitim sistemi, bir eğitim kurumu veya eğitimle ilgili düşünce belirten her kuruluşun aldıkları kararlar, yayınladıkları mevzuatlar, karşımıza bir ayrı ayrı ele alınması gereken eğitim politikası olarak çıkar. Kanımca eğitim politikalarının çoğul kullanımı, eğitim politikasının oluşumunda etkili olan felsefelerle, ideolojilerle, çıkarlarla, toplumsal gruplarla bağı koparmaktadır. Ancak bu "eğitim politikaları" ifadesinin tümüyle terk edilmesi gereken yanlış bir ifade olduğu anlamına gelmez. Çünkü tümel olan tikellere ayrıştırılabilir. Asker ifadesi er,

onbaşı, çavuş, subay ifadelerinde olduğu takım, bölük, tümen gibi kavramlarını tek tek ya da bir arada kullanımlarını ortadan kaldırmaz. Ama asker ifadesinin çizdiği sınırlar bu ifadelerle aşılmaz. Eğitim politikası sınırları belirliyorsa ancak o zaman o sınırların içinde kalan politikalar çoğul olarak kullanılabilir.

Üçüncü belirsizlik, eğitim politikasının taşıyıcı öznesinin ne olduğuyla ilgilidir. Eğitim politikasını oluşturanlar, benimseyenler bu politikaları kendilerinin dışında kalanlara nasıl aktarırlar? Yoksa oluşturanlar ve uygulayanlar aynı gruplar mıdır? Her politik karar kendi içinde bir içselleştirme ve dışsallaştırma içerdiğine göre eğitim politikası, içselleştirenleri mi dışşallaştırmaları mı içerir?

Dördüncü belirsizlik, politika kavramının kullanımlarından kaynaklanmaktadır. Politikayı bir tür yönetme sanatı olarak kabul ettiğimizde eğitim politikası, doğrudan yönetme sanatını içeren bir kavram algısı yaratmaktadır. Aslında bu politika sözcüğünün gündelik dildeki diğer anlamları için de geçerlidir. Eğitim, sadece politikanın bu anlamlarını nitelemiş olur.

Eğitim politikası kavramının bu belirsizliklerine rağmen, özel olarak eğitim politikası olarak adlandırılan bir araştırma alanı, bu araştırma alanının konu edindiği "eğitim politikası" denilen bir olgular kümesi bulunmaktadır.

Ayhan Ural, bu kısa çalışmasında tam da buradan hareketle kavramdaki belirsizlikleri de ortadan kaldıracak bir girişimde bulunuyor. "Eğitim politikası" kavramını gündelik dildeki kullanımlardan çıkarıp, eğitim bilimlerinin ve politika biliminin kesişme kümesine indirgeyerek, bu kümenin kapsamındaki olguların bilimsel olarak incelenmesi ve açıklanması biçiminde bir bilim dalı olarak tanımlamaktadır. Çalışmasında bir bilim dalı olarak eğitim politikasının kimliği, konusunu, yöntemini ve temel kavramlarını bize sunmaktadır.

Ural, bu çalışmasıyla eğitim politikasındaki belirsizliklerin de nasıl kaldırılacağının yolunu bize göstermiş olmaktadır. Kavramın, kapsam ve sınırları belirlenmiş olmaktadır. Böylece üniversitelerde "Eğitim Politikası" adıyla okutulan derslerdeki keyfi tutumlar da ortadan kalkmış olacaktır.

Ayrıca Ural bu çalışmasıyla, eğitim bilimlerinin, diğer bilimlerle olan ilişkilerinden doğan alt disiplinlere, politika bilimiyle olan ilişkisinin nasıl eklenebileceğini göstermiş olmaktadır. Bu yönüyle kesinlikle öncü bir çalışmadır. Elbette her öncü çalışmada olduğu gibi bu çalışmanın eksiklikleri bulunmaktadır. Ural, bu çalışmasının sonraki baskılarında eğitim politikasının bir bilim dalı olarak konularını da bağımsız olarak ele almalıdır.

Kendisini kutluyorum.

Murat Kaymak
ORCID No: 0000-0002-1472-2640

Ankara, Eylül 2021

İÇİNDEKİLER

Yazar Hakkında....iv
Yazarın Sunuşu....vi
Fatma Mızıkacı'nın Sunuşu....x
Murat Kaymak'ın Sunuşu....xi

1. BÖLÜM: Eğitim Politikası Biliminin Kimliği....1
Eğitim Politikası Bilimine Genel Bir Bakış....1
Eğitim Politikası Biliminin Özellikleri....11
Eğitim Politikası Biliminin Temel Kavramları....14

2. BÖLÜM: Eğitim Politikası Biliminin Konusu....29
Eğitim Politikasının Konusu....29
Eğitim Politikasının Kapsamı....49
Eğitim Politikasının Diğer Bilim Dallarıyla İlişkisi....62

3. BÖLÜM: Eğitim Politikası Biliminin Yöntemi....65

Kaynakça....79
Dizin....95

1. BÖLÜM

EĞİTİM POLİTİKASI BİLİMİNİN KİMLİĞİ

Bu bölümde, eğitim politikası bilimine genel bir bakış ile eğitim politikası biliminin özellikleri ve eğitim politikası biliminin temel kavramları başlıkları altında açıklamalara yer verilmiştir.

Eğitim Politikası Bilimine Genel Bir Bakış

Görece yeni bir araştırma alanı olarak görülen eğitim politikası, başlangıçtan yirminci yüzyılın sonlarına kadar Amerika bilim çevresinin bir ürünü olarak, politikayı okullardan çıkarma ve/veya okulları politikanın dışına çıkarma tartışmalarının yaşandığı bir süreçte doğmuştur (Cibulka 1994; Mitchell ve Romero 2018).

Eğitim politikası biliminin tarihi, en somut şekliyle Eliot'un (1959) eğitim ve politika bilimcileri ile politikacılara yönelik yapmış olduğu, *okul örgütünün -kurumunun- ve faaliyetlerinin politik boyutlarının kapsamlı bir şekilde ihmal edildiği* yönündeki eleştiri ve/veya çağrı ile başlatılabilir. Ancak ilgili alanyazın (Cubberley 1916; Tyack 1974; Guthrie 1980; Jackson 2009) incelendiğinde, eğitim politikasına ilişkin araştırmaların -çalışmaların- bu tarihten önce bağımsız bir bilim altında olmasa da farklı bilim dallarının içerisinde yapıldığı görülmektedir. Eliot'un (1959) uyarısı, mevcut dağınıklığın giderilerek alanın bağımsız bir bilim dalına dönüşmesi açısından önemli bir kilometre taşı olmuştur. Eğitim politikası alanı, 1950'lerden sonra yeni bir anlayışla özellikle eğitim ve politika alanındaki bilim insanlarında önemli bir ilgi uyandırmıştır. Bu ilgi, dalgalı bir

seyir izleyerek günümüze kadar gelmiştir. Ancak, eğitim politikası alanının gelişimi hala bitirilmeyen, politikayı okullardan çıkarma ve/veya okulları politikanın dışına çıkarma tartışmalarının etkisi altında kalmaya devam etmektedir. 1970'lerin sonlarında toplanan Bonn Forumundaki eğitim tartışmalarına yönelik eleştirilerde (Berner, 2013), eğitimin politikleşmesi/politikleştirilmesi suçlaması yapılmıştır. Ayrıca, sadece yapay olmayıp aynı zamanda tehlikeli de olan eğitim ve politikanın ilişkisini kesme veya eğitimi politikadan ayırma düşünce ve eylemi (Freire, 1985:170), ne yazıktır ki Amerika ile sınırlı kalmayıp küresel düzeyde yayılarak güncelliğini sürdürmektedir. Langlois (1999), politikanın tehlikeli bir olgu veya kavram olarak algılanmasına karşı çıkarak, özellikle politikanın çocuklara -ve diğerlerine- açıklanmasına dikkat çekmiştir. 20 yüzyılın son çeyreğinde egemen olan neoliberal eğitim politikaları ile desteklenen ve politikanın çürüyen dünyası olarak nitelendirilen (Wirt ve Kirst, 1982) bu yönelim, eğitim bilimi ve politika bilimi alanında çalışanlara da yansıyarak, eğitim politikası biliminin gelişimini yavaşlatmak ve hatta engellemektedir.

Eğitim politikası gibi bilimsel bilgi temelleri konusunda uzlaşma sağlanamamış bilim alanlarının epistemolojik kimliğini ortaya koymanın bütün zorluklarına (Becher ve Trowler, 2001) rağmen, bu kitabın amacı, eğitim politikası alanının kimliğine küçük de olsa -mütevazı- bir katkı sunabilmektir. Stichweh (1992) bilimsel alanları, toplumsal güç ilişkilerinin ürünleri ve kasıtlı insani faaliyetlerin bir sonucu olarak görmektedir. Bir araştırma alanının konu bütünlüğünün ve kapsamının tam olarak belirlenmemiş olması, o alanın bilim olarak adlandırmasını imkânsız kılmaktadır. Bir inceleme alanının bilim sayılabilmesi için bilimin temel özelliği olan *gözlenebilir olgular* ve bunlara *bilimsel yöntemin uygulanabilir olması*, sınırlarının ve kapsamının belli olgu ve olaylardan oluşmasını gerekli kılmaktadır.

Her bilimsel alan gibi eğitim politikasının varlığı da onun kendine özgü bir kimliğe sahip olmasını gerektirir. Burada kullanılan bilimsel kimlik kavramı, ilgili çalışma alanının diğer bilimsel dal-